

EDUCATIEF PROGRAMMA BASISCHOLEN

Doelgroep

Kinderen in de leeftijd 6/7-12 jaar; kinderen van de basisschoolleeftijd; ook onderbouw van het voortgezet onderwijs. Rondloopyclus voor groepen: over drukken in het algemeen, over manieren van drukken, de geschiedenis van de boekdrukkunst, over zeefdrukken. Doel is dus een globaal overzicht.

Kosten

Kosten: € 5 per leerling, met een minimum van € 75 (ook al is de groep kleiner dan 15 kinderen). En met een maximum van € 125 (gezien de maximale groepsgrootte van 25 leerlingen). Leerkracht(en) en begeleidende volwassenen zonder kosten.

Duur

Ongeveer 5 kwartier.

Inhoud

Eén programma is geschikt voor groep 3-4-5; het andere voor 6-7-8. In het laatste geval is er meer 'geschiedenis' in verwerkt.

Gang van zaken

Een groep van ca. 20-24 leerlingen wordt opgesplitst in vier subgroepen van ca. 5/6. Eigenlijk is 20 tot 24 leerlingen, gezien de grootte van de ruimtes, wel het maximum.

Deze vier groepen wisselen steeds: ca. 15 minuten per ruimte. Telkens verzorgt een begeleider de rondleiding in één van de ruimtes. Dus naast mij zelf (H.S.) functioneren 3 tot 4 leerkrachten/begeleiders mee. Die 'rondleiding' is duidelijk uitgeschreven en kan zonder voorbereiding en zonder hier ooit geweest te zijn plaatsvinden. De inhoud ervan is vooraf op papier beschikbaar. Dat wil zeggen, als zo'n excursie definitief wordt, wordt de gehele tekst doorgemailed.

Mijn eigen rol in dit geheel: zelf verzorg ik de demonstratie in ruimte 6, het zeefdrukatelier. Daar wordt immers écht gedrukt en daar moet ik ook scherp binnen de tijd werken. Ik heb hierbij met telkens 7 minuut 30 tussen-droogtijd van de inkt te maken bij het drukken in twee kleuren.

1

Op de museum-zolder (ruimte 5) en in het museum-begane grond (ruimte 1,2,4 worden leerlingen attent gemaakt op die dingen die hen aanspreken (gezien de leeftijd). Vanuit de begeleidende papieren en de nummers op de objecten stuurt de begeleider het geheel.

2

a) kijk-activiteit

In het zeefdrukatelier (ruimte 6) maak ik een eenvoudige afdruk, zodat de leerlingen het verschil tussen hoogdruk en doordruk ervaren, en kunnen beredeneren hoe zeefdruk in z'n werk gaat (bij elk groepje vijf afdrukken: aan het einde van de 'excursie' zijn die 20 drukken droog en kunnen ze worden meegenomen).

b) doe-activiteit

Met de bovenbouw-groepen vouw ik in 'het klasje' (in ruimte 3) een zgn. 'drukkersmuts' (een 19e-eeuwse, historische wijze van vouwen m.b.v. oude kranten.) Meestal start ik hiermee het eerste kwartier.

c) doe-activiteit

Voor zowel de groepen 3-4-5 als 6-7-8: achtereenvolgens kunnen de leerlingen zelf een afdruk maken met een kinder-zeefdrukraampje; het betreft hier een eenvoudige 'ansicht' van Wouweraniumdorp, een twee-kleurenzeefdruk: zo ervaren het principe van de méérkleurendruk.

In deze zelfde ruimte 6 (het zeefdrukatelier) komen ze immers in aanraking met bijv. 10-
kleurendrukken; dat kunnen de leerlingen dan goed beredeneren. De door de leerlingen zelf
gemaakte zeefdrukjes kunnen ze meenemen, evenals de gevouwen drukkersmutsen en de grote
afdrukken die in fase 2A gemaakt zijn.

Als de leerlingen klaar zijn met hun afdruk, neemt de begeleider de rondleiding in ruimte 6 over,
om te voorkomen dat de leerlingen doelloos gaan rondlopen, en gaat met hun nog even naar
ruimte 7.

3

Slot

Op het einde laat ik nog, midden in de kring, in ruimte 1, de klasseleerkracht (of soms ook een
toevallig jarige leerling) zijn/haar voornaam met antieke houten letters in een rolpers monteren
tussen een al bestaande tekst. Vervolgens in-inkten en afdrukken, zodat alle leerlingen nog eens
ervaren wat een gedoe het vroeger was, met dat drukken, terwijl een tekst tegenwoordig met één
druk op de muisknop zo gemakkelijk uit de printer rolt...

N.B. Gevraagd: strikte orde/discipline

De laatste tijd neemt dat zienderogen af - helaas -, en in een onbeveiligd museum als het mijne
(een particuliere verzameling) is dit nodig: er staan handdrukpersen die kunnen dichtklappen, er
zijn hefboomen waaraan getrokken kan worden, er staan hand-snijmachines, er liggen soms
kostbare materialen die niet zijn afgeschermd/niet achter glas.

Vandaar: naast de eigen leerkracht andere (hulp/invalid)leerkrachten als extra
begeleiders/rondleiders, en als dat niet mogelijk is, op z'n minst begeleiders die ervaring hebben in
het begeleiden van groepen kinderen. Onze ervaring is dat begeleidende ouders vaak weinig over
het hun toevertrouwde groepje leerlingen te zeggen hebben: dus: de nodige problemen in het
museum.

Van de begeleiders wordt ook verwacht dat ze handigheid hebben in het snel intensief begrijpend
lezen van teksten, in verband met het - direct lezend vanaf papier - rondleiden van de leerlingen.

Grafisch museum & atelier 'in den groenen zonck'

Roosendaalsestraat 43, 4724 AB Wouw

Telefoon 0165 302290

Website www.grafischmuseumindengroenenzonck.nl

E-mail info@grafischmuseumindengroenenzonck.nl

